Fastighets- och servicenämnden
Fastighetsverksamheten
Serviceförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE

2026-05-22

FSN 2026-0360
RK 2025-0047

Fastighets- och servicenämnden

Yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2025 för fastighets- och servicenämnden

Ärendebeskrivning

Regionrevisorerna har överlämnat årsrapport 2025 för fastighets- och servicenämnden för yttrande senast den 2 september 2026.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefernas tjänsteutlåtande
Regionrevisorernas årsrapport 2025 för fastighets- och servicenämnden
Missiv till regionrevisorernas årsrapport
Revisionsberättelse för fastighets- och servicenämnden år 2025

Förslag till beslut

Fastighets- och servicenämnden beslutar följande.

1. Fastighets- och servicenämnden beslutar att avge yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2025 i enlighet med förvaltningschefernas tjänsteutlåtande.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Revisionskontoret konstaterar att regionfullmäktiges mål om en ekonomi i balans har uppnåtts för fastighetsverksamheten samt att det verksamhetsmässiga resultatet i huvudsak har uppnåtts.

Revisionskontoret har granskat fastighetsverksamhetens väsentliga processer utan väsentliga iakttagelser. Den interna styrningen och kontrollen bedöms för fastighetsverksamheten som tillräcklig.

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt Region Stockholms anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning för nämndens fastighetsverksamhet.

Räkenskaperna för nämnden bedöms vara rättvisande.

För serviceförvaltningen konstaterar regionrevisorerna att fullmäktiges resultatkrav och mål om en ekonomi i balans har uppnåtts samt att det verksamhetsmässiga resultatet i huvudsak uppnåtts. Räkenskaperna för nämnden bedöms vara rättvisande. Regionrevisorerna bedömer samtidigt att den interna styrningen och kontrollen ännu inte är helt tillräcklig inom vissa områden, främst kopplat till investeringar, anläggningstillgångar, informationssäkerhet, upphandling och arbetet mot oegentligheter.

Nämnden delar i huvudsak regionrevisorernas bedömningar och bedriver ett omfattande utvecklingsarbete inom bland annat ekonomistyrning, intern kontroll, investeringsprocesser, informationssäkerhet och regiongemensamma tjänsteleveranser. Samtidigt framhåller nämnden att flera rekommendationer behöver ses utifrån nämndens roll som koncerngemensam tjänsteleverantör, där ansvar, genomförande och beroenden i många delar sker i nära samverkan med andra nämnder och verksamheter inom Region Stockholm. Regionrevisorernas granskning ses som en viktig del i Region Stockholms fortsatta förbättrings- och utvecklingsarbete.

Bakgrund

Syftet med den årliga granskningen är att ta fram ett underlag inför revisorernas prövning om fastighets- och servicenämnden säkerställt att nämndens verksamhet är genomförd på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om styrningen och kontrollen är tillräcklig.

För att svara på syftet har revisionskontoret formulerat följande revisionsfrågor:

- Är nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat tillfredsställande?
- Har nämnden en tillräcklig styrning och kontroll?
- Är räkenskaperna rättvisande?

Fastighetsverksamheten

Fastighets- och servicenämnden ansvarar för Region Stockholms fastighetsbestånd, med undantag för kollektivtrafikens fastigheter. Nämnden ska bland annat bereda fastighetsstrategiska frågor för den långsiktiga utvecklingen av fastighetsbeståndet.

Nämnden ansvarar även för Projektavtalet mellan Region Stockholm och Swedish Hospital Partners AB avseende Nya Karolinska Solna samt för dispositionsrätten och ersättning för denna gentemot Karolinska Universitetssjukhuset.

För genomförandet av fastighetsverksamheten har nämnden tecknat Avtal avseende genomförande av fastighetsverksamhet med Locum AB i vilket Locums ansvar och uppdrag, utöver det förvaltningsuppdrag Locum redan har enligt ägardirektiv från regionfullmäktige, detaljeras och beskrivs.

Serviceförvaltningen

Fastighets- och servicenämnden har, genom serviceförvaltningen, i uppdrag att bidra till minskade administrativa kostnader i Region Stockholm genom samordning, standardisering och effektivisering av administrativa stödtjänster. Genom att samla verksamhet och tjänsteleveranser inom serviceförvaltningen skapas förutsättningar för skalfördelar, ökad resurseffektivitet och minskad administrativ belastning för kärnverksamheterna.

Regionfullmäktiges inriktning är att nämnden ska ansvara för införandet av gemensamma administrativa tjänster vid Region Stockholms samtliga nämnder och helägda bolag inom områdena grundläggande it, lön och systemstöd för processer som rör hr-området.

Fastighets- och servicenämnden utgör också Region Stockholms koncerngemensamma centrala inköpscentral.

Regionrevisorerna lämnar följande rekommendationer till nämnden:

- *Intern kontroll:* Nämnden bör stärka rutiner så att det finns en kontinuerlig kontroll över anläggningstillgångarna samt genomföra en samlad inventering så att utrangering sker av de tillgångar som inte längre kan identifieras (Årsrapport 2025).
- *Intern kontroll:* Nämnden bör stärka sin styrning och kontroll över serviceförvaltningens anläggningstillgångar så att tillgångar aktiveras i tid och att avskrivningar påbörjas vid korrekt tidpunkt i enlighet med tillämpliga redovisningsprinciper (Årsrapport 2025).
- *It/Informationssäkerhet:* Fastighets- och servicenämnden bör informera nämnder och bolag om säkerhetsincidenter som rör dessas informationstillgångar och tjänster de nyttjar (Rapport 13/2025 Omhändertagande av CERT-rekommendationer).

Följande tidigare rekommendationer bedömer regionrevisorerna som delvis åtgärdade:

- *Ekonomistyrning:* Nämnden bör säkerställa att det tas fram interna styrdokument inom investeringsområdet för serviceförvaltningen som följer intentionen i fullmäktiges styrande dokument inom området (Årsrapport 2024).
- *Inköp och upphandling:* Nämnden bör för att undvika förseningar och otillåtna direktupphandlingar säkerställa att upphandlingar inleds i tid (Årsrapport 2023).
- *Intern kontroll:* Nämnden bör säkerställa att given delegation inom investeringsområdet efterlevs (Årsrapport 2024, följs upp 2026).

I årsrapporten finns även rekommendationer till ledningen för serviceförvaltningen där följande rekommendationer bedöms som delvis åtgärdade.

- *Intern kontroll:* Ledningen bör tydliggöra roller och ansvar för att säkerställa intern styrning och kontroll avseende förvaltningens interna löneprocess (Årsrapport 2020).
- *Oegentligheter:* Ledningen bör genomföra riskanalys av väsentliga processer inom inköpsområdet för att identifiera risker för oegentligheter samt vid behov komplettera med ytterligare rutiner eller kontroller (Årsrapport 2022).
- *Oegentligheter:* Ledningen bör ta fram dokumenterade rutiner för hur anmälan om misstänkta oegentligheter ska hanteras internt (Årsrapport 2022).

Följande tidigare rekommendationer lämnade till ledningen för serviceförvaltningen bedömer regionrevisorerna vara åtgärdade:

- Ledningen för serviceförvaltningen bör säkerställa att avtal finns med de leverantörer som inköp görs från (Årsrapport 2019).
- Ledningen för serviceförvaltningen bör tydliggöra ansvarsfördelningen när det gäller hanteringen av löneadministration mellan förvaltningen och förvaltningarna/bolagen som de utför tjänster åt genom att tydliggöra vad serviceförvaltningens leverans ska innefatta (Delrapport 2021).
- Ledningen för serviceförvaltningen bör tydliggöra ansvarsfördelningen när det gäller hanteringen av

löneadministration mellan förvaltningen och förvaltningarna/bolagen som de utför tjänster åt genom att tydliggöra vilka kontroller som ska genomföras centralt av serviceförvaltningen respektive av förvaltningarna/bolagen (Delrapport 2021).

- Ledningen för serviceverksamheten bör stärka efterlevnaden av att samtliga anställda anmäler status för bisyssla varje år samt säkerställa att inrapporterade bisysslor bedöms och beslutas så att otillåtna bisysslor inte förekommer (Delrapport 2021).
- Ledningen bör säkerställa att det finns giltiga och aktuella avtal/överenskommelser med samtliga kunder som serviceförvaltningen levererar tjänster åt (Delrapport 2022).
- Serviceförvaltningens ledning bör säkerställa att det finns underskrivna anställningsbeslut och/eller avtal för alla anställda som verifierar redovisade transaktioner inom personalkostnader (Årsrapport 2023).
- Ledningen bör införa regelbunden utbildning om oegentligheter för medarbetare i riskgrupper/funktioner med till exempel dilemmaövningar (Årsrapport 2022).
- Ledningen bör säkerställa att skrivningar och beloppsgränser i delegations- och beslutsordning överensstämmer samt tydliggöra vilka beslut som är delegations- respektive verkställighetsbeslut (Årsrapport 2023).
- Serviceförvaltningens ledning bör systematisera utbildning för de lokala kortkontoren när det gäller nya regler och förändringar avseende e-tjänstekort från Inera (Årsrapport 2023).
- Ledningen för serviceförvaltningen bör säkerställa att en handlingsplan för informationssäkerhet tas fram och fastställs samt säkerställa årlig uppdatering i enlighet med riktlinje informationssäkerhet (Delrapport 2024).

Överväganden

Fastighetsverksamheten

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Det ekonomiska resultatet uppgår till 883 miljoner kronor. I resultatet ingår realisationsvinster på 26 miljoner kronor.

Nämndens justerade resultat för fastighetsverksamheten uppgår till 857 miljoner kronor. Detta är 237 miljoner kronor högre än fullmäktiges samlade resultatkrav för fastighetsverksamheten, varav 217 miljoner kronor avser justerat resultat för Landstingsfastigheter Stockholm (LFS) efter reavinster, och 20 miljoner kronor avser Nya Karolinska Solna. Revisionskontoret konstaterar därmed att fullmäktiges resultatkrav uppnåtts för nämndens fastighetsverksamhet som helhet, likväl som för de två resultatenheterna inom fastighetsverksamheten.

Revisionskontoret bedömer att nämnden i huvudsak på ett tillfredsställande sätt har analyserat och kommenterat avvikelser i förhållande till budget i sin verksamhetsberättelse för fastighetsverksamheten.

Nämnden har tilldelats tre mål från fullmäktige och till dessa tre mål även fem indikatorer. Samtliga mål och indikatorer för fastighetsverksamheten är uppfyllda.

Fullmäktige har tilldelat nämndens fastighetsverksamhet 20 uppdrag. En stor del av dessa avser fastighetsförsäljningar eller förberedelser för sådana samt markanvisningar och fastighetsbildningar. Andra uppdrag gäller ny- och ombyggnationer i Region Stockholms vårdfastigheter med mera. Åtta av uppdragen pågår enligt plan, enligt verksamhetsberättelsen. Sex av uppdragen har genomförts under året. Sex av uppdragen har upphört att gälla under året, företrädesvis som en konsekvens av den av regionfullmäktige beslutade strategin för lokalförsörjning och fastighetsägande i november 2025 som ändrar förutsättningarna kring vilka av Region Stockholms fastigheter som ska avyttras.

Revisionskontoret bedömer sammantaget att nämndens verksamhetsmässiga resultat för fastighetsverksamheten är tillfredsställande.

Intern styrning och kontroll

Revisionskontoret konstaterar att nämnden har beslutat om en för året aktuell plan för intern kontroll upprättad utifrån en dokumenterad och av nämnden beslutad risk- och väsentlighetsanalys.

Revisionskontoret har under året granskat ”Avvikelsehantering i investeringsverksamheten”. Den samlade bedömningen är att styrningen och hantering av utgiftsavvikelser i investeringsverksamheten i huvudsak är tillräcklig både vad gäller tydlighet i gällande styrdokument inom området likväl som den praktiska hanteringen av utgiftsavvikelser.

I ett särskilt projekt har revisionskontoret granskat om fastighets- och servicenämnden via Locum har säkerställt tillräckliga förutsättningar för en styrning och kontroll så att skyddsrum uppfyller lagkrav om hur skyddsrum ska utrustas och underhållas. Revisorernas samlade bedömning är att förutsättningarna för att skyddsrum inom Region Stockholms vårdfastigheter ska uppfylla lagkrav om hur skyddsrum ska utrustas och underhållas kan stärkas.

Under året har revisionskontoret genomfört en uppföljande granskning av 2024 års upphandlingsgranskning. Av granskningen framgår att bolaget har initierat ett projekt som syftar till att utveckla en mer systematisk avtalsuppföljning. Revisionskontoret bedömer att de delar som projektet innefattar skapar goda förutsättningar för en systematisk avtalsuppföljning i linje med Upphandlingsmyndighetens vägledning. Då projektet ännu är pågående och de nya rutinerna endast tillämpas i pilotprojekt bedömer revisionskontoret att avtalsuppföljningen fortsatt kan stärkas upp inom bolaget.

Revisionskontoret har genom EY:s försorg granskat investeringsprojekt som saknar bokningar, eller andra ekonomiska aktiviteter under 2025, så kallade stillastående projekt. I granskningen har EY konstaterat att det dels finns projekt om totalt 124 miljoner kronor som inte haft någon ekonomisk aktivitet under året, dels projekt på 12,5 miljoner kronor som har haft ett mycket begränsat antal bokningar under året. EY har följt upp dessa projekt och erhållit information om att merparten inväntar slutlig reglering eller avstämning, alternativt att underprojekt behöver avslutas innan aktivering kan ske. Mot bakgrund av EY:s granskning menar revisionskontoret att nämnden bör se över om det finns behov av mer strukturerade rutiner för löpande genomgång av stillastående projekt.

Den interna styrningen och kontrollen bedöms för fastighetsverksamheten vara tillräcklig.

Räkenskaper

Räkenskaperna och den finansiella rapporteringen i verksamhetsberättelsen är i allt väsentligt upprättad enligt god redovisningssed, enligt Region Stockholms anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Serviceförvaltningen

Fastighets- och servicenämnden ser regionrevisorernas granskning som en del i Region Stockholms förbättringsarbete. Förvaltningen arbetar systematiskt för att åtgärda de rekommendationer där förvaltningen delar

regionrevisorernas bedömning. Fastighets- och servicenämnden ser dock fortsatt behov av att regionrevisorernas rekommendationer i högre grad tydliggör om iakttagelserna avser nämndens interna styrning och kontroll, den regiongemensamma tjänsteleveransen eller beroenden till andra nämnder och verksamheter. Detta är särskilt relevant inom områden där serviceförvaltningen verkar som koncerngemensam tjänsteleverantör med omfattande samverkan och beroenden till beställande verksamheter. Ett sådant förtydligande bedöms underlätta bedömningen av orsaker till identifierade brister samt möjliggöra att rätt åtgärder vidtas inom rätt del av verksamheten och i samverkan med berörda aktörer där så krävs.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämndens resultat uppgår till 73 miljoner kronor för serviceförvaltningen. Det är 67 miljoner kronor högre än fullmäktiges resultatkrav. Under 2025 har förvaltningen haft ett fortsatt starkt fokus på att stärka den ekonomiska kontrollen och styrningen avseende intäkter och kostnader. Åtgärder på kostnadssidan bidrar till lägre kostnader än budgeterat, samtidigt som verksamhetens intäkter ökat något, vilket har lett till att nämnden redovisar ett resultat över resultatkravet. Fullmäktiges mål om en ekonomi i balans har därmed uppnåtts.

Vidare bedömer regionrevisorerna att det verksamhetsmässiga resultatet i huvudsak har uppnåtts. Serviceförvaltningen berörs av fyra av fullmäktiges mål och totalt åtta indikatorer. Nämnden uppfyller tre av målen och ett mål är delvis uppfyllt. Sammanlagt har sex av åtta indikatorer uppnått fullmäktiges målvärden. Nämnden har fortsatt en dialog om hur indikatorn och redovisningen av administrativa kostnader kan utvecklas och bli mer ändamålsenlig utifrån att den inte tar hänsyn till den verksamhet som bedrivs inom serviceförvaltningen.

Fastighets- och servicenämnden har tre lokala mål för serviceförvaltningens verksamhet med sammanlagt åtta indikatorer. Förvaltningen uppfyller ett av målen och ett är delvis uppfyllt. Sammanlagt har tre av åtta indikatorer uppnåtts.

Nämnden är väl medveten om behovet av åtgärder för ökad kundnöjdhet. Arbetet fortsätter med att stärka kundnöjdheten genom förbättrade arbetssätt, tydligare samverkan och ökad verksamhetsnärhet, men också genom att vidareutveckla tjänstenära former för uppföljning och kunddialog. Vidare sker ett fokuserat arbete avseende att stärka beställarnas helhetsupplevelse genom att fortsatt genomföra och utveckla förbättringsinsatser inom ramen för Handlingsplan för bättre service (FSN 2025–0091).

Uppdrag från fullmäktige

Nämnden har sammanlagt fyra uppdrag från regionfullmäktige, varav tre är från 2025 och ett från 2024. Av dessa uppdrag är tre avslutade. Uppdraget att *ansvara för införandet av gemensamma tjänster och ta fram en handlingsplan för genomförandet* är pågående. Uppdraget är långsiktigt och kommer fortsätta till 2030. En införandeplan har tagits fram och genomförs enligt plan.

I budget 2025 lämnade fullmäktige ett uppdrag till nämnder och styrelser att *systematiskt arbeta mot oegentligheter och välfärdsbrott*. Regionrevisorerna menar att det inte fullt tydligt framgår varför nämnden bedömt uppdraget som genomfört. Av regionfullmäktiges budget för 2026 framgår att uppdraget var *under 2025* (RS 2025–0026) – det vill säga en ettårig tidshorisont.

Nämnden bedömer att uppdraget har genomförts i enlighet med regionfullmäktiges uppdrag för 2025 (RS 2025–0026). Under året har arbete bedrivits för att systematiskt stärka arbetet mot oegentligheter och välfärdsbrott inom ramen för nämndens verksamhet och intern kontroll.

Arbetet har bland annat omfattat genomförda aktiviteter för stärkt styrning och kontroll, utveckling av arbetssätt och ansvarsfördelning samt integrering av risker kopplade till oegentligheter och välfärdsbrott i nämndens plan för intern kontroll 2025. Uppdraget har även återrapporterats i nämndens verksamhetsberättelse för året.

Nämnden bedömer därmed att de delar som omfattades av regionfullmäktiges uppdrag för 2025 har genomförts. Samtidigt är arbetet mot oegentligheter och välfärdsbrott ett långsiktigt och kontinuerligt arbete som behöver bedrivas som en del av nämndens ordinarie verksamhetsstyrning och intern kontroll.

Av regionfullmäktiges budget för 2026 framgår att området från och med 2026 har integrerats i den ordinarie risk- och internkontrollstyrningen genom den obligatoriska risken ”Risk för oegentligheter och välfärdsbrott” för nämnder och bolag. Nämnden bedömer därför att uppdraget för 2025 är genomfört samtidigt som arbetet inom området fortsätter inom ramen för nämndens löpande ansvar och internkontrollarbete.

Ekonomistyrning

Regionrevisorerna bedömer att fastighets- och servicenämnden genom serviceförvaltningen genomfört aktiviteter för stärkt ekonomistyrning och

kostnadskontroll under året och arbetat med de åtgärder som togs upp i verksamhetsplanen för ett resultat i balans.

Regionrevisorerna konstaterar också att nämnden ökat investeringstakten jämfört med 2024. Samtidigt finns utmaningar med investeringsstyrningen. Nämnden ser i likhet med regionrevisorerna att planering, genomförande och arbetssätt kan stärkas. Nämnden har under 2026 fortsatt fokus på att ytterligare stärka ekonomistyrning, kostnadskontroll och effektivisering av verksamheten.

Arbete med uppdrag och mål

Regionfullmäktige har i budget 2025 (RS 2024–0217) givit nämnden i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att förbättra leveransen av och öka kostnadseffektivitet av gemensamma tjänster. Handlingsplanen (FSN 2025–0091) beslutades av nämnden under våren 2025 och återrapporteras inom ramen för nämndens ordinarie verksamhetsplanering och uppföljning. Regionrevisorerna menar att det är svårt att utläsa om arbetet genomförts enligt plan eller om det är något som avvikit.

Nämnden noterar regionrevisorernas synpunkt avseende rapporteringen av handlingsplanen för förbättrad leverans och ökad kostnadseffektivitet av gemensamma tjänster. Nämnden bedömer samtidigt att rapportering av arbetet har skett inom ramen för ordinarie uppföljning av verksamhet, uppdrag och prioriterade leveranser.

Nämnden har i tertialrapporteringen valt att hålla samman rapporteringen av handlingsplanens genomförande inom ramen för den ordinarie verksamhetsuppföljningen i syfte att skapa en samlad och tydlig redovisning av utvecklingsarbetet och dess koppling till verksamhetens prioriterade leveranser och mål. För att ytterligare tydliggöra status och framdrift kommer nämnden vid sammanträdet i juni även att få en särskild rapportering avseende handlingsplanen. Rapporteringen kommer bland annat att omfatta genomförda och pågående aktiviteter samt status i förhållande till tidplan och planerade utvecklingsinsatser.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt Region Stockholms anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning för nämndens serviceförvaltning. Räkenskaperna för nämnden bedöms vara rättvisande.

Rekommendationer – nämnd

Intern kontroll - anläggningstillgångar

- Nämnden bör stärka rutiner så att det finns en kontinuerlig kontroll över anläggningstillgångarna samt genomföra en samlad inventering så att utrangering sker av de tillgångar som inte längre kan identifieras (Årsrapport 2025).
- Nämnden bör stärka sin styrning och kontroll över serviceförvaltningens anläggningstillgångar så att tillgångar aktiveras i tid och att avskrivningar påbörjas vid korrekt tidpunkt i enlighet med tillämpliga redovisningsprinciper (Årsrapport 2025).

Revisionskontoret bedömer att nämnden behöver stärka sin styrning och kontroll kopplat till anläggningstillgångar för serviceförvaltningen. För att minska risk för svinn och oegentligheter behöver nämnden stärka rutiner så att det finns en kontinuerlig tillsyn och kontroll över anläggningstillgångarna. En samlad inventering av anläggningstillgångarna behöver genomföras så att utrangering sker av de tillgångar som inte längre kan identifieras. Vidare bör nämnden säkerställa att avskrivningar påbörjas vid korrekt tidpunkt. Nämnden bör även stärka rutiner så att det löpande säkerställs att samtliga tillgångar aktiveras i tid för att undvika klassificeringsfel inom räkenskaperna.

Fastighets- och servicenämnden delar i huvudsak regionrevisorernas bedömning av behovet av stärkt styrning och kontroll avseende serviceförvaltningens anläggningstillgångar. De brister som är identifierats är i huvudsak hänförliga till att den samlade planerade inventeringen inte kunde slutföras under året utifrån de omständigheter som rådde vid tidpunkten. Nämnden informerade regionrevisorerna om detta i samband med årsregionrevisorerna.

Under året har serviceförvaltningen påbörjat och vidtagit åtgärder för att stärka kontrollen över anläggningstillgångarna. Bland annat har uppföljning av rutiner och förbättrade arbetssätt för korrekt aktivering och utrangering genomförts för att säkerställa en rättvisande hantering av avskrivningar. Arbetet fortsätter under 2026. Nämnden ser samtidigt behov av ett förtydligande av om de brister som regionrevisorerna identifierat avser förvaltningens interna hantering inom nämndens egen verksamhet eller om iakttagelserna även omfattar delar kopplade till nämndens tjänsteleverans och regiongemensamma uppdrag. Ett sådant förtydligande bedöms underlätta bedömningen av vilka åtgärder som är mest relevanta att vidta samt inom vilken del av verksamheten dessa behöver genomföras.

Inköp och upphandling

- Nämnden bör för att undvika förseningar och otillåtna direktupphandlingar säkerställa att upphandlingar inleds i tid (Årsrapport 2023).

Revisionskontorets uppföljning visar att det fortsatt finns förbättringspotential i planering av upphandlingar. Genomförd uppföljning visar att det genomförts 10 direktupphandlingar under året som genomförts med motiveringar som hänförs till förseningar i upphandlingar. Relativt antalet genomförda upphandlingar indikerar revisionskontorets granskning att det i cirka 20 procent av upphandlingarna förekommer förseningar med anledning av att upphandlingar inte har inletts i tid. Samtidigt uppger serviceförvaltningen att ett förändrat arbetssätt implementerats under 2024 och att planering och resursallokering numera ska ske med 18 månaders framförhållning, vilket ger bättre förutsättningar för att ramavtal blir klara i tid. Vidare pågår arbete med vårdens inköpsansvariga i syfte att skapa så goda förutsättningar som möjligt för tillgång till vårdens expertkompetens, som är nödvändig i det regiongemensamma upphandlingsarbetet. Rekommendationen bedöms fortsatt som delvis åtgärdad.

Nämnden delar regionrevisorernas bedömning att planering och framförhållning inom upphandlingsområdet fortsatt behöver utvecklas för att minska behovet av direktupphandlingar. Samtidigt vill nämnden nyansera bilden av de direktupphandlingar som genomförts och de bakomliggande orsakerna till vissa tidsförskjutningar.

Nämnden ser även behov av ett förtydligande av om regionrevisorernas iakttagelser avser nämndens interna upphandlingar eller den regiongemensamma tjänsteleverans som bedrivs genom inköpscentralen. Nämndens svar utgår från de lokalt samordnade och regiongemensamma upphandlingar som genomförs i samverkan med andra nämnder och bolag i Region Stockholm.

I Region Stockholms omfattande och komplexa verksamhet kan direktupphandlingar i vissa situationer vara nödvändiga och lagenliga åtgärder för att säkerställa verksamhetskontinuitet och Region Stockholms försörjningsansvar. En direktupphandling innebär inte i sig att en otillåten direktupphandling har genomförts, utan bedömningen behöver göras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet och tillämpliga bestämmelser i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

För att stärka framförhållningen har förändrade arbetssätt implementerats under 2024 med längre planeringshorisonter och utvecklad resursallokering. Genomförandet av regiongemensamma upphandlingar är

samtidigt i flera fall beroende av verksamhetsspecifik expertkompetens från vårdverksamheter och andra beställande verksamheter, vilket påverkar både planering och genomförande. Nämnden arbetar därför fortsatt genom inköpscentralen och i samverkan med vårdens inköpsansvariga för att ytterligare stärka planering och genomförande inom det regiongemensamma upphandlingsarbetet.

It/Informationssäkerhet

- Fastighets- och servicenämnden bör informera nämnder och bolag om säkerhetsincidenter som rör dessas informationstillgångar och tjänster de nyttjar (Rapport 13/2025 Omhändertagande av CERT-rekommendationer).

I en särskild projektrapport (13/2025) har revisionskontoret granskat om fastighets- och servicenämnden har en tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa att Region Stockholms Computer Emergency Response Team (CERT) identifierade it-relaterade risker och rekommendationer åtgärdas i tid.

Revisorernas samlade bedömning är att serviceförvaltningen omhändertar rekommendationer från CERT men att det finns brister i processerna. I granskningen framkommer vidare att serviceförvaltningen-it ibland omhändertar ärenden kopplat till informationssäkerhet som berör andra förvaltningar utan att informera om incident eller lösning. Mot bakgrund av ovan rekommenderades nämnden att säkerställa att berörda nämnder och bolag informeras om säkerhetsincidenter som rör deras informationstillgångar och tjänster.

Nämnden delar regionrevisorernas bedömning att informationsdelning och återrapportering av säkerhetsincidenter är en viktig del i arbetet med informationssäkerhet och intern kontroll.

Inom ramen för serviceförvaltningens incidenthantering finns i dag en process för återrapportering av incidenter. Processen ses för närvarande över i förhållande till NIS2-direktivet i syfte att säkerställa korrekt rapportering till Myndigheten för civilt försvar (MCF). Översynen genomförs av regionledningskontoret och serviceförvaltningen medverkar. Vidare ser serviceförvaltningen över möjligheten att stärka arbetssätt och rutiner kopplat till incidenter identifierade av CERT. Den inledande uppföljning som genomförts inom förvaltningen visar att återrapportering till nämnder och bolag sker idag. Uppföljningen har dock identifierat ett visst personberoende och att rapportering i vissa fall inte når alla berörda nämnder och bolag. Förvaltningen undersöker därför alternativ för en mer

strukturerad och funktionsbaserad återrapportering till nämnder och bolag. I detta arbete undersöker nämnden att även inkludera personuppgiftsincidenter för att hanteringen och återrapporteringen ska omfatta hela området informationssäkerhet och dataskydd, i enlighet med Region Stockholms gällande riktlinjer, på ett mer samlat och ändamålsenligt sätt.

I övrigt hänvisar nämnden till lämnat yttrande 2026-03-25 (FSN 2026–0101).

Ekonomistyrning:

- Nämnden bör säkerställa att det tas fram interna styrdokument inom investeringsområdet för serviceförvaltningen som följer intentionen i fullmäktiges styrande dokument inom området (Årsrapport 2024).

Uppföljande granskning visar att det pågår arbete med att ta fram interna styrdokument inom investeringsområdet. Rekommendationen bedöms som delvis åtgärdad.

Arbetet med att ta fram och utveckla interna styrdokument pågår som en del av förvaltningens fortsatta utvecklingsarbete inom ekonomistyrning och investeringsprocesser. Ett exempel på utvecklingen inom området är arbetet med upptagande och hantering av investeringsobjekt till regionfullmäktige inför beslut om budget 2026, vilket nämnden bedömer visar på en utvecklad styrning och en tydlig framdrift i arbetet.

Nämnden bedömer att arbetet behöver ses i ett större sammanhang där styrdokument, ansvarsfördelning, delegation, utpekade funktionsansvar och praktiska arbetssätt tillsammans utgör förutsättningar för en ändamålsenlig styrning och kontroll inom investeringsområdet. Under de senaste åren har utveckling skett inom flera delar av området, bland annat avseende beredning och uppföljning av investeringsärenden, tydliggörande av roller och ansvar, hantering av investeringsobjekt samt utvecklade processer för planering, styrning och uppföljning.

Intern kontroll

- Nämnden bör säkerställa att given delegation inom investeringsområdet efterlevs (Årsrapport 2024, följs upp 2026).

Nämnden noterar att rekommendationen kommer att följas upp av regionrevisorerna under 2026. Som en del av det pågående utvecklingsarbetet inom investeringsområdet tillämpas nämndens delegationsordning, beslutad den 22 oktober 2025, avseende inriktnings-,

planerings- och genomförandebeslut för investeringar inom fastställda beloppsnivåer. Inköpsbeslut kopplas till dessa beslut som en del av förvaltningens styrning och uppföljning inom området.

Arbetet bedrivs vidare inom ramen för den fortsatta utvecklingen av investeringsprocessen, där ansvarsfördelning, styrning, uppföljning och arbetssätt successivt utvecklas och tydliggörs som en del av förvaltningens arbete med stärkt ekonomistyrning och intern kontroll.

Rekommendationer - ledning

I årsrapporten finns även rekommendationer till ledningen för serviceförvaltningen där följande rekommendationer bedöms som delvis åtgärdade.

- Ledningen bör tydliggöra roller och ansvar för att säkerställa tillräcklig intern styrning och kontroll avseende förvaltningens interna löneprocess (Årsrapport 2020).

Den uppföljande granskningen visar att delar av tidigare identifierade brister har åtgärdats. Ett rutindokument som stöd vid löneprocessen har upprättats. Dock noteras fortsatt avsaknad av dualitet vid förändring av fast data inom löneprocessen. Rekommendationen bedöms fortsatt som delvis åtgärdad.

Ledningen delar regionrevisorernas bedömning att dualitet är en viktig internkontrollprincip inom löneprocessen. Förvaltningen arbetar utifrån detta med att anpassade processens faktiska risker, systemstöd och organisatoriska förutsättningar för att tydliggöra roller och ansvar för att säkerställa tillräcklig intern styrning och kontroll avseende förvaltningens interna löneprocess.

Oegentligheter

- Ledningen bör genomföra riskanalys av väsentliga processer inom inköpsområdet för att identifiera risker för oegentligheter samt vid behov komplettera med ytterligare rutiner eller kontroller (Årsrapport 2022).

Revisionskontorets uppföljning visar att det genomförts en riskanalys inom inköpsområdet med förslag på åtgärder. Planering och implementering av föreslagna rutiner och kontroller i riskanalysen är dock ännu inte helt framtaget. Rekommendationen bedöms fortsatt som delvis åtgärdad.

Ledningens bedömning är att det mest väsentliga arbetet inom området är den förstärkta styrning och kontroll som successivt utvecklats inom

serviceförvaltningens inköpsprocesser. Förvaltningen har under de senaste åren bedrivit ett utvecklingsarbete inom området och en utveckling har skett avseende arbetssätt, ansvarsfördelning och kontrollmoment. Risker och utvecklingsbehov hanteras därför löpande inom ramen för ordinarie verksamhetsstyrning, intern kontroll och processutveckling.

Inom förvaltningen finns etablerade kontrollstrukturer och utpekade funktioner med ansvar för granskning och hantering av beslut inom inköpsområdet. Funktionen har ett särskilt ansvar för granskning av beslut, vilket i dagsläget utgör en central del av förvaltningens interna styrning och kontroll. Arbetet befinner sig fortsatt i en utvecklings- och implementeringsfas där fokus ligger på att ytterligare stärka och effektivisera befintliga processer, kontrollmoment och ansvarsfördelning utifrån verksamhetens behov.

- Ledningen bör ta fram dokumenterade rutiner för hur anmälan om misstänkta oegentligheter ska hanteras internt (Årsrapport 2022).

Uppföljningen visar att det liksom under 2024 finns internt informationsmaterial om serviceförvaltningens förhållningssätt till mutor och andra oegentligheter. Det finns även en övergripande beskrivning av hur en anmälan om misstänkta oegentligheter hanteras, vilken är utformad som frågor och svar. Däremot finns ingen rutin med en tydlig intern hanteringsordning där det exempelvis tydliggörs hur dokumentation ska göras och hanteras samt om samråd behöver ske med vissa funktioner i utredning och bedömning. Rekommendationen bedöms fortsatt som delvis åtgärdad.

Nämnden delar delvis regionrevisorernas bedömning att arbetet med att ytterligare tydliggöra hanteringen av misstänkta oegentligheter och välfärdsbrott kan utvecklas. Samtidigt vill nämnden framhålla att det sedan tidigare finns etablerade arbetssätt, kontaktvägar och ansvarsfunktioner för hantering av sådana ärenden inom såväl förvaltningen som Region Stockholm.

Nämnden använder Region Stockholms visselblåsarfunktion för rapportering av allvarliga misstankar om oegentligheter, missförhållanden och välfärdsbrott. Ärenden och klagomål som inkommer via visselblåsarfunktionen hanteras, utreds och vid behov åtgärdas inom ramen för gällande processer och ansvarsfördelning. Misstänkta oegentligheter och andra avvikelser hanteras även genom ordinarie rapporteringsvägar, exempelvis via närmaste chef, överordnad chef, hr eller säkerhetsfunktion. Frågor och avvikelser kan även identifieras inom ramen för intern kontroll,

kvalitetsarbete och övriga uppföljnings- och kontrollmoment inom verksamheten.

Det har även skett en centralisering av ansvaret för samordning och stöd i frågor som rör misstänkta oegentligheter, inkomna klagomål och visselblåsningsrelaterade ärenden. Under senare år har arbetet vidareutvecklats genom tydligare ansvarsfördelning, samordning och hantering mellan berörda funktioner i syfte att ytterligare stärka spårbarhet, enhetlighet och intern kontroll.

Arbetet bedrivs i linje med Region Stockholms styrande dokument och regiongemensamma vägledningar inom området.

Avslutande överväganden

Fastighets- och servicenämnden bedömer sammantaget att det under de senaste åren bedrivit ett utvecklingsarbete inom flera av de områden som regionrevisorernas rekommendationer berör. Arbetet har omfattat utveckling av styrning, ansvarsfördelning, processer, kontrollmoment och samordning inom bland annat ekonomistyrning, investeringar, informationssäkerhet, upphandling och intern kontroll. Att flera tidigare rekommendationer nu bedöms som åtgärdade ser nämnden som ett tecken på en tydlig utveckling och stärkt styrning inom verksamheten.

Nämnden delar i huvudsak regionrevisorernas bedömningar och ser regionrevisorernas granskning som en viktig del i Region Stockholms förbättringsarbete. Samtidigt bedömer nämnden att flera rekommendationer behöver förstås utifrån nämndens uppdrag som regiongemensam tjänsteleverantör, där ansvar, genomförande och beroenden i många delar sker i nära samverkan med andra nämnder och verksamheter. Ett sådant perspektiv bedöms vara viktigt för att identifiera orsaker till brister och säkerställa att rätt åtgärder vidtas inom rätt del av verksamheten.

Miljömässiga och/eller sociala konsekvenser

Beslutet bedöms inte medföra några miljömässiga eller sociala konsekvenser.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Stefan Schildt

Förvaltningschef
Serviceförvaltningen

Victoria Hörnedal

Förvaltningschef
Fastighetsverksamheten

Beslutsexpediering:

Akt
Regionstyrelsen
Locum AB